

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Kočandrlovou v právní věci

žalobce:

R [redacted] **U** [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Zikmundem
sídlem Šafaříkovy sady 2455/5, 301 00 Plzeň

proti

žalovaným:

1 JUDr. J [redacted] **Š** [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
2 JUDr. M [redacted] **S** [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
oba právně zastoupeni advokátem Mgr. Tomášem Pelikánem
sídlem Újezd 450/40, 118 01 Praha

o zaplacení směnečné sumy 100 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci směnečný peníz ve výši 100 000 Kč s 6 % úrokem p.a. z částky 100 000 Kč od 1.1.2017 do zaplacení, směnečnou odměnu ve výši 333,30 Kč, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci plnou náhradu nákladů řízení v částce 44 511,40 Kč k rukám právního zástupce žalobce do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 9. 8. 2017 domáhal vydání směnečného platebního rozkazu, jímž by soud uložil žalovaným povinnost společně a nerozdílně zaplatit mu směnečnou sumu ve výši 100 000 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že první žalovaný se podpisem směnky vlastní vystavené dne 14. 12. 2011 v Praze, splatné v Mýtě, Těškovská 587, PSČ 338 05, směnečně zavázal jako výstavce směnky vlastní, že na řad společnosti Vindicon Consulting and Investment Ltd., ID 1623120, Mill Mall, Suite 6, Wickhams Cay 1, Road Town, Tortola, Britské Panenské ostrovy, zaplatí dne 31. 12. 2016 bez protestu směnečnou sumu ve výši 1 450 000 Kč. Rukojemský závazek za výstavce svým podpisem na lici předmětné směnky přijala druhá žalovaná. Uplným datovaným indosamentem dne 20.12.2016 umístěným na rubu směnky se žalobce stal majitelem předmětné směnky před datem její splatnosti. Při splatnosti nebylo majiteli směnky zaplacen nic.
2. Směnečným platebním rozkazem zdejšího soudu ze dne 5. 9. 2017 č. j. 41Cm 101/2017-13 bylo návrhu na jeho vydání v celém rozsahu vyhověno. Vzhledem k tomu, že se uvedený směnečný platební rozkaz nepodařilo doručit do vlastních rukou žalovaných, byl usnesením zdejšího soudu ze dne 27. 9. 2017 č. j. 41Cm 101/2017 - 25 zrušen. V písemném podání doručeném soudu dne 20.12. 2017 žalovaní uvedli, že uplatněný nárok žalobce neuznávají. Především popírají, že by jim směnka byla předložena k placení. Není jim ani známo, zda směnka předložená soudu je autentickou listinou, kterou podepisovali, jakož jim ani není známo, zda byla skutečně remitentem řádně indosována. Z opatrnosti proto namítají pravost směnky a pravost jejího rubopisu (následně na své námitce pravosti směnky poté, co měli možnost se s ní seznámit, netrvali). Žalobce dosud neprokázal, zda remitent vůbec existoval v době pořízení rubopisu, zda P. K. byl v době indosace směnky oprávněn jednat jménem remitenta směnky, zda byl tedy oprávněn směnku platně indosovat a za jakých podmínek. Žalobce a P. K. spolu dlouhodobě podnikají a jsou tedy spřízněnými osobami. Směnka je směnkou zajišťovací vystavenou za účelem zajištění dluhu prvního žalovaného vůči remitentovi ze smlouvy o úvěru ze dne 14. 12. 2011. Smlouva ve svém článku 3.2 písm. b) počítá s tím, že jednotlivé tranše úvěru budou poskytovány po předložení směnky podepsané prvním žalovaným a avalované druhou žalovanou. Směnka byla konkrétně vystavena k zajištění tranše tohoto úvěru ve výši 1 450 000 Kč, která byla prvnímu žalovanému připsána na jeho účet dne 15. 12. 2011. Smlouva je typově smlouvou o spotřebitelském úvěru podle zák. č. 145/2010 Sb. Podle ustálené judikatury může první žalovaný bez ohledu na indosaci směnky vznášet všechny kauzální námitky, které by mohl uplatnit vůči remitentovi na základě zajištěného právního poměru, a to bez nutnosti prokazovat na straně žalobce vědomé nabytí směnky na škodu žalovaných dle článku I. § 17 zákona směnečného a šekového. Žalovaní namítají, že tranše úvěru ve výši 1 450 000 Kč již byla remitentovi zcela splacena. Úrok sjednaný ve smlouvě ve výši 50% ročně z výše nesplacené části poskytnutého úvěru byl sjednán neplatně a ze strany žalovaných tedy bylo plněno pouze na jistinu. Dále žalovaní konstatují, že existuje rozpor mezi datem splatnosti úvěru poskytnutého na základě smlouvy, které je stanoveno na 31. 12. 2019, a datem splatnosti směnky, které je určeno na 31. 12. 2016. Uplatnění směnky před datem splatnosti úvěru je rovněž v rozporu s principem nepravé subsidiarity zajišťovacích smének. Z toho důvodu je směnka zcela neplatná, neboť v pochybnosti o výkladu právních jednání je třeba aplikovat vždy výklad pro spotřebitele příznivější. V každém případě směnka byla s ohledem na datum splatnosti zajištěného úvěru uplatněna předčasně a návrh žalobce je proto namísto zamítnout.
3. K tomuto podání žalovaných žalobce ve svém podání doručeném soudu dne 15. 1. 2018 uvedl, že dle citované judikatury NS ČR důvodnou námitkou přímých dlužníků není ani prokázané nepředložení směnky k placení. Pokud žalovaní namítají nepravost rubopisu, nic to nemění na skutečnosti, že platí ustanovení článku I. § 7 zákona směnečného a šekového a směnka je pravou směnkou. Navíc jim námitka zpochybnění indosamentu nepřísluší. Žalovaným jako výstavci směnky a jeho avalistovi námitka nepravosti podpisu indosantů nepřísluší. Námitku, že se jedná o smlouvu spotřebitelskou a z toho je dovozované právo vznášet kauzální námitky žalovanými,

vyvrací sám žalovaný smlouvou, kterou předložil. Z jejího předmětu je zřejmé, že se jedná o získání cizích zdrojů do podnikání. Není proto namístě jakákoliv ochrana spotřebitele a návrh na dokazování o kauzálních vztazích s prvním majitelem směnky není důvodný. Žalovanému č. 1 nepřísluší kauzální námitky, protože netvrdí ani neprokázal, že by se žalobce při nabývání směnky provinil hrubou nedbalostí, či jednal vědomě na škodu dlužníka. Kauzální námitky žalovanému č.1 nepřísluší a žalované č. 2 jakožto avalistovi už vůbec ne. K námitce data podpisu směnky uvedl, že směnka může být ante i post datována, aniž by to mělo vliv na její platnost.

4. K poučení ze strany soudu žalovaní ve svém podání doručeném soudu dne 25. 1. 2018 doplnili ke svému tvrzení, že smlouva o úvěru ze dne 14. 12. 2011 je typově smlouvou o spotřebitelském úvěru dle zák. č. 145/2010 Sb., že první žalovaný byl při uzavření smlouvy spotřebitelem, neboť vystupoval jako fyzická osoba mimo rámec své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti a mimo rámec samostatného výkonu svého povolání. Skutečnost, že první žalovaný vystupoval jako spotřebitel, je zřejmá i z toho, že v ujednání smlouvy o smluvních stranách je první žalovaný identifikován prostřednictvím údajů fyzické osoby – nepodnikatele. Ani z obsahu smlouvy nelze vyvodit, že první žalovaný při uzavření smlouvy vystupoval v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, či v rámci samostatného výkonu svého povolání. První žalovaný sjednal jako fyzická osoba úvěr, na základě něhož hodlal jím osobně obdržené peněžní prostředky v rámci své osobní spotřeby investovat společnosti GUMOEKO, s.r.o., jejímž byl společníkem a jednatelem, na rozvoj jejích podnikatelských aktivit. Postavení a činnost společníka nebo jednatele ve vztahu ke společnosti provozující podnikatelskou činnost není soudní praxí považována za podnikání. V daném případě má jednání prvního žalovaného charakter investice v rámci osobní spotřeby za účelem rozmnožení svého majetku ve formě zvýšení hodnoty svého podílu na společnosti GUMOEKO, s.r.o. Remitent byl v době uzavření smlouvy podnikatelem, jednal nepochybně v rámci své podnikatelské činnosti. Je proto zřejmé, že smlouva má charakter spotřebitelské smlouvy a směnka je směnkou zajišťovací vystavenou za účelem zajištění dluhu prvního žalovaného vůči remitentovi ze smlouvy o úvěru. Po uzavření smlouvy byl prvním žalovaným čerpán úvěr od remitenta prostřednictvím jednotlivých tranší úvěru, jednotlivé tranše úvěru byly přitom poskytovány prvnímu žalovanému vždy po předložení směnky podepsané prvním žalovaným a avalované druhou žalovanou, znějící na částku odpovídající poskytnuté tranši úvěru. Jelikož žalobcem uplatněná směnka byla vystavena dne 14. 12. 2011 a zněla na částku 1 450 000 Kč a rovněž dne 14. 12. 2011 byla prvnímu žalovanému poskytnuta ze strany remitenta první úvěrová tranše ve výši 1 450 000 Kč, je jednoznačné, že směnka má zajišťovací povahu, když zajišťovala dluh prvního žalovaného vyplývající z tranše úvěru, poskytnutého prvnímu žalovanému dne 14. 12. 2011. Tranše úvěru ze smlouvy ve výši 1 450 000 Kč, která byla prvnímu žalovanému připsána na účet dne 14. 12. 2011, byla remitentovi zcela splacena. Došlo k zániku dluhu, který byl směnkou zajištěn, a proto nelze po žalovaných požadovat, aby na směnku plnili. První žalovaný při úhradě dlužných částek konkludentně určil, že plní na jistinu dluhu, neboť z výši splátek, jež přesně odpovídají poskytnutým tranším úvěru, lze jednoznačně dovodit, že bylo plněno na jistinu dluhu a rovněž že bylo plněno na jistinu dluhu vyplývajícího z první tranše úvěru poskytnuté prvnímu žalovanému dne 14. 12. 2011. S odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu dlužník může projevit svoji vůli určit ten z více dluhů vůči témuž věřiteli, na který plní i tak, že poskytne věřiteli plnění ve výši odpovídající výši právě tohoto a nikoliv jiného dluhu. Pro případ jiného právního názoru soudu v tomto směru je nutno plnění prvního žalovaného posoudit jako plnění na jistinu dluhu zajištěného směnkou i z toho důvodu, že úrok byl ve smlouvě sjednán neplatně a ze strany prvního žalovaného tedy mohlo být platně plněno pouze na jistinu. Žalovaní dokonce mají za to, že celou smlouvu o úvěru včetně smének tvořících nedílnou součást smlouvy je nutno kvalifikovat jako lichevní a tudíž absolutně neplatnou. I pokud by v daném případě nebyla naplněna skutková podstata trestného činu lichvy, je nutno smlouvu posoudit jako absolutně neplatnou alespoň pro rozpor s dobrými mravy. K prokázání toho, že žalobce věděl o souvislosti závazku ze smlouvy se směnkou, bylo mu známo, že zajištěný závazek ze smlouvy byl splněn a tedy že žalobce nabyl směnku ve zlém víře, žalovaní odkázali na e-

mailovou komunikací mezi žalobcem a prvním žalovaným ze dne 9.4.2013.

5. Žalobce ve svém podání doručeném soudu dne 2.2.2018 a 27. 2. 2018 mimo jiné uvedl, že žádná z předložených listin žalovanými neprokazuje, minimálně ani neosvědčuje jejich procesní obranu. Pokud jde o ručitelské prohlášení, z jeho obsahu není seznatelné, jakým způsobem by mělo souviset s projednávanou směnečnou věcí. Pokud jde o doklady o provedených platbách, pak je vždy uvedeno, že se jedná o platbu úroků. Tímto způsobem žalovaní uvedenou platbu specifikovali. Nic, co by se vztahovalo k uplatněné směnečné sumě, předloženo nebylo. Žádným způsobem není prokázáno, že by předmětná směnka souvisela s úvěrovou smlouvou. Nesouhlasí žádný z parametrů úvěrové smlouvy se směnkou. Nadále žalobce setrvává na svém tvrzení, že předmětná směnka je tzv. směnkou uhrazovací, nikoliv směnkou zajišťovací. Úvěrová smlouva se zcela jednoznačně neváže k předmětné směnce. Úvěrovou smlouvu není možné vykládat „povrchně a obecně“ tak, že zařazením data narození prvního žalovaného se mění charakter smlouvy. Z obsahu listin, které předložili sami žalovaní, nevyplývá důvodnost tvrzení, že předmětná směnka byla nedílnou součástí úvěrové smlouvy. Doklady o provedených platbách jsou označeny jako platby úroků, není tedy osvědčena ani žádná platba na jistinu. Žalovaný č. 1 smlouvu uzavřel dobrovolně a v podstatě až do doby probíhajícího soudního sporu platnost této smlouvy nerozporoval. Na základě této smlouvy pak hradil i úrokové příslušenství. Žalovaní neprokázali existenci vztahu mezi směnečným závazkem ze směnky a závazkem z úvěrové smlouvy, ba ani to, že by se mělo jednat o smlouvu spotřebitelskou. Z tohoto pohledu pak také žalovaným nesvědčí tzv. kauzální námitky.
6. Soud má v dané věci za zjištěný a prokázaný následující skutkový stav. Mezi společnostmi Vindicon Consulting and Investment Ltd. (dále jen Vindicon) jako věřitelem a prvním žalovaným jako dlužníkem byla dne 14. 12. 2011 uzavřena smlouva o úvěru vzhledem k tomu, že tak, jak se ve smlouvě uvádí, dlužník sleduje možnost získat finanční prostředky za účelem poskytnutí finančních prostředků do společnosti GUMOEKO, s.r.o., IČO 24168441, která tyto prostředky použije k realizaci projektu spočívajícího v pořízení technologického vybavení pro ekologickou likvidaci ojetých pneumatik a jejich recyklaci. Věřitel za podmínek uvedených v této smlouvě se zavázal poskytnout dlužníkovi úvěr v částce 4 000 000 Kč, a to ve více tranších bankovním převodem na úvěrový účet po podpisu smlouvy za splnění všech předcházejících podmínek uvedených v odst. 3.2 smlouvy s tím, že první tranše ve výši 1 450 000 Kč bude poskytnuta do 15. 12. 2011, další tranše budou poskytnuty do 31. 3. 2012. V článku 3.2 smlouvy se k předcházejícím podmínkám uvádí: a) dlužník předložil věřiteli ručitelské prohlášení manželky dlužníka ve formě a obsahu uvedené v příloze č. 1 k této smlouvě, b) dlužník předložil věřiteli směnku podepsanou dlužníkem a avalovanou manželkou dlužníka, c) dlužník splnil všechny ostatní závazky, k jejichž splnění je podle této smlouvy povinen, před nebo k datu poskytnutí úvěru. Datum poskytnutí úvěru znamená den, kdy bude připsána na úvěrový účet první tranše úvěru. Poskytnutí úvěru znamená připsání peněžních prostředků představujících úvěr na úvěrový účet. Dlužník se zavázal hradit věřiteli úrok přirostlý za předchozí kalendářní rok vždy v jedné splátce, a to s datem splatnosti vždy k 15. dni měsíce dubna následujícího kalendářního roku. Úrok znamená 50 % ročně z výše nesplaceného úvěru s tím, že a) úrok přirůstá počínaje dnem 1.7.2012, b) úrok bude přirůstat denně (kalkulace složeného úroku se neuplatní) až do úplného splacení úvěru; pro účely výpočtu úroků se má za to, že rok má 365 dní. Datum splatnosti byl stanoven na 31. 12. 2019. Svým podpisem úvěrové smlouvy druhá žalovaná vyjádřila souhlas v souladu s ustanovením § 145 odst. 2 zák. č. 40/1964 Sb. (viz smlouva o úvěru ze dne 14.12.2011). Z výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 185007 vyplývá, že první žalovaný je společníkem společnosti GUMOEKO, s.r.o. s datem zápisu do obchodního rejstříku dne 5. 11. 2011 a zároveň jednatelem této společnosti se dnem vzniku funkce 5. 11. 2011. Z ručitelského prohlášení k úvěrové smlouvě ze dne 14. 12. 2011 vyplývá, že druhá žalovaná se zavázala jako ručitel bezpodmínečně uhradit veškeré existující či budoucí peněžité závazky dlužníka – prvního žalovaného, vyplývající ze smlouvy nebo závazky, které vzniknou na jejím základě, které v době jejich splatnosti nesplní dlužník, a to do celkové

výše 4 000 000 Kč. Peněžitými závazky dlužníka ze smlouvy se rozumí zejména závazky dlužníka k úhradě plateb úroků a jistiny úvěru a jiné dlužnickovy závazky sankční nebo reparační povahy. Druhá žalovaná se zavázala jako ručitel bezpodmínečně uhradit každou pohledávku věřitele společnosti Vindicon ze smlouvy včetně příslušenství, s jejímž zaplacením se dlužník ocitne v prodlení, a to do celkové výše částky ručení a nejpozději do 10 dnů od doručení písemné výzvy věřitele, ledaže věřitel ve své výzvě stanoví lhůtu pozdější (viz ručitelské prohlášení ze dne 14.12.2011). Z výpisu vedeného u UniCredit bank Czech Republic, a.s. vyplývá, že 1. tranše úvěrové smlouvy ze dne 14.12.2011 ve výši 1 450 000 Kč byla poukázána na účet prvního žalovaného dne 15.12.2011 (viz výpis z účtu prvního žalovaného). K pokynu realizace výplaty úroků dne 12.4.2013 první žalovaný na účet dle úvěrové smlouvy společnosti Vindicon poukázal částku 875 000 Kč a na sdělený účet č. 19-1511860277/0100 uhradil částku 125 000 Kč dne 10.4.2013 (viz e-mailová korespondence ze dne 9.4.2013, výpis z účtu UniCredit bank Czech republic, a.s., příkaz k platbě). Dle vyjádření svědka P. K. jsou v uvedeném e-mailu ze dne 9.4.2013 řešeny různé agendy. V potvrzení o přijetí platby společnost Vindicon potvrdila, že přijala dne 10.4.2014 částku 350 000 Kč jako částečnou výplatu úroku dle úvěrové smlouvy s prvním žalovaným ze dne 14.12.2011, dne 9.4.2014 částku 350 000 Kč, dne 11.4.2014 částku 350 000 Kč, dne 14.4.2014 částku 350 000 Kč, dne 15.4.2014 částku 350 000 Kč, dne 14.12.2011 částku 250 000 Kč (viz potvrzení o přijatých platbách). Ze směnky vystavené prvním žalovaným v Praze dne 14.12.2011 vyplývá, že se touto směnkou první žalovaný zavázal zaplatit společnosti Vindicon bez protestu částku 1 450 000 Kč dne 31. 12. 2016 v místě placení Mýto, Těškovská 587, druhá žalovaná se na uvedené směnce podepsala jako směnečný rukojmí. Směnka byla společností Vindicon zastoupené jejím ředitelem P. K. indosována na žalobce dne 20.12.2016. První žalovaný i druhá žalovaná byla žalobcem vyzývána ve lhůtě do 6.2.2017 k úhradě směnečného peníze dle vystavené směnky spolu se 6 % úrokem od data splatnosti a odměnou ve výši 1/3 % směnečného peníze (viz postih výstavce a postih avalisty ze dne 18.1. 2017, včetně dokladu o doručování). Vedle předmětné směnky žalovaní dále předložili směnky, které první žalovaný vystavil a druhá žalovaná avalovala na řad společnosti Vindicon, a to směnku ze dne 12.3.2012, kterou se první žalovaný zavázal zaplatit na řad společnosti Vindicon bez protestu částku 1 000 000 Kč se splatností dne 31.12.2016, směnku ze dne 25.4.2012, kterou se první žalovaný zavázal na řad společnosti Vindicon bez protestu zaplatit částku 1 500 000 Kč dne 31.12.2016 a směnku ze dne 16.4.2013, kterou se první žalovaný zavázal na řad společnosti Vindicon zaplatit bez protestu částku 50 000 Kč se splatností dne 31.12.2016. Směnka vystavená prvním žalovaným dne 25.4.2012 na směnečný peníz 1 500 000 Kč, která měla být splacena 31.12.2016 na řad společnosti Vindicon a která byla indosována na Ing. P. E., narozeného dne [redacted], je předmětem žalobního návrhu Ing. P. E. vůči žalovaným v řízení, které je vedeno u zdejšího soudu pod sp. zn. 41Cm 67/2017. I když v součtu všechny předložené směnky jsou na směnečný peníz ve výši 4 000 000 Kč, což by odpovídalo výši úvěru poskytnutého dle smlouvy o úvěru ze dne 14. 12. 2011, datum vystavení směnky dne 16. 4. 2013 na směnečný peníz 50 000 Kč neodpovídá sjednaným podmínkám poskytnutí úvěru, pokud měl být dle článku 3.1 úvěrové smlouvy úvěr poskytnut v tranších tak, že tranše budou poskytnuty do 31. 3. 2012. Ze svědecké výpovědi P. K. v tomo i v druhém řízení vedeném vůči žalovaným mimo jiné vyplynulo, že byl jmenován na pozici ředitele společnosti Vindicon, v jeho oprávnění bylo i indosovat směnky, jichž byla společnost remitentem. K doložení právní subjektivity společnosti Vindicon byla svědkem předložena listina, představující certifikát o zápisu do obchodního rejstříku. Svědkem byla jednoznačně potvrzena skutečnost, že směnka, která je předmětem řízení, nemá souvislost s úvěrovou smlouvou ze dne 14.12.2011, směnka je součástí jednoho z obchodních případů mezi prvním žalovaným a společností Vindicon. Svědek vypověděl: „Co já si pamatuji, tam, kde se uzavírala smlouva, tak směnky použity nebyly. Byly tam použity nějaké jiné formy zajištění, nedokáži to správně pojmenovat“. Pokud byl svědek upozorněn na článek 3.2 smlouvy o úvěru, uvedl: „K tomu mi není nic známo. Už si nepamatuji, na základě čeho schválili investoři poskytnutí těch peněz. Byl to nějaký proces, my jsme v průběhu té doby měli připravenou smlouvu. Já jsem nebyl u všech jednání, investoři

jednali i přímo s panem Š[REDAKOVANÉ]. Výsledek byl, že já jsem dostal pokyn k tomu, že smlouva je jakoby uzavřená. Investoři mají připravené tranše. Vím stoprocentně, že k této smlouvě nebyla směnka a vím, že směnka, která mně byla předložena, se týká obchodu, který následoval po tom prvním obchodu, byl to jiný obchodní případ“. Dále svědek potvrdil, že pokud prováděl žalovaný platby, netýkalo se to splátek úvěru, týkalo se to úroků. Úrok byl sjednán v takto vyšší míře na základě ujednání s ohledem na zájem investorů podílet se na společném podnikání s prvním žalovaným. Svědek na základě pokynu od společnosti směnky, které měla společnost v držení, rubopisoval na investory (viz svědecká výpověď P[REDAKOVANÉ] K[REDAKOVANÉ]). K podání zástupce žalovaných doručenému soudu dne 26.4. 2018 v návaznosti na provedený svědecký výsledek byly předloženy smlouvy o zprostředkování ze dne 1. 1. 2014, memorandum o porozumění ze dne 10. 7. 2014, kupní smlouva ze dne 8. 8. 2014, ke kterým žalovaní zdůrazňují, že v žádné z těchto smluv není uvedeno, že by měly být v nich sjednané závazky zajištěny směnkami. Všechny smlouvy byly uzavřeny až v roce 2014, přičemž poslední zajišťovací směnka je datována ke dni 16.4.2013, z čehož je zřejmé, že vystavené směnky se nemohly týkat jiného obchodního případu následujícího po uzavření smlouvy o úvěru ze dne 14.12.2011. Toto tvrzení žalovaných je vyvráceno svědeckou výpovědí P[REDAKOVANÉ] K[REDAKOVANÉ]. Žalovaní neprokázali své tvrzení, že směnka předložená žalobcem je směnkou zajišťovací ke smlouvě o úvěru uzavřené dne 14.12.2011. Z důvodu nadbytečnosti byly důkazní návrhy žalovaných na vyžádání si výpisu z obchodního rejstříku remitenta spolu s potvrzením o oprávněnosti P[REDAKOVANÉ] K[REDAKOVANÉ] jednat za remitenta a vyžádání si od remitenta potvrzení o platbě, resp. doložení případného plnění ve vztahu k jakému byla platba použita, zamítnuty, a to s ohledem na vyjádření svědka, s ohledem na právní názor soudu, který bude prezentován níže a i s ohledem na skutečnost, že od počátku žalobce tvrdil, že předložená směnka je směnkou uhrazovací. Žalovaní tak mohli svůj důkazní návrh - vyžádání si potvrzení od remitenta o platbě, resp. doložení případného plnění ve vztahu k jakému byla platba použita, vznést v době do koncentrace řízení. Pokud tento důkazní návrh vznesli až v podání doručeném soudu dne 26.4.2018, učinili tak opožděně poté, co již nastala koncentrace řízení, přičemž se nejedná o důkazní návrh, který by bylo možné hodnotit jako výjimku z koncentrace postupem dle ustanovení § 118b odst. 1 o. s. ř., sloužící ke znevěrohodnění svědecké výpovědi P[REDAKOVANÉ] K[REDAKOVANÉ].

7. Dle ustanovení článku I. § 75 zák. č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, vlastní směnka obsahuje: 1. označení, že jde o směnku pojaté do vlastního textu jistiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána; 2. bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou sumu; 3. údaj splatnosti; 4. údaj místa, kde má být placeno; 5. jméno toho, komu nebo na jehož řád má být placeno; 6. datum a místo vystavení směnky; 7. podpis výstavce.
8. Dle článku I. § 48 odst. 1 zák. č. 191/1950 Sb. majitel může postihem žádat: 1. směnečný peníz, pokud nebyla směnka přijata nebo zaplacená, s úroky, byly-li ujednány; 2. 6 % úrok ode dne splatnosti; 3. útraty protestu a podaných zpráv, jakož i ostatní útraty; 4. odměnu ve výši 1/3 % směnečného peníze nebo v nižší dohodnuté výši.
9. Dle článku I. § 32 odst. 1, 2, 3 zák. č. 191/1950 Sb. směnečný rukojmí je zavázán jako ten, za koho se zaručil. Závazek směnečného rukojmího je platný i tehdy, je-li závazek, za který se zaručil, neplatný z jiného důvodu než pro vadu formy. Zaplatí-li směnečný rukojmí směnku, nabývá práv ze směnky proti tomu, za koho se zaručil a proti všem, kdož jsou této osobě směnečně zavázáni.
10. Po zhodnocení provedených důkazů soud shledal, že žalobou byl uplatněn nárok z cenného papíru, který je samostatným právním důvodem k plnění, přičemž právní vztahy vzniklé vystavením směnky se spravují zákonem č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový. Prvý žalovaný podepsal směnku jako její výstavce, což bylo jednoznačně prokázáno z originálu předmětné směnky, která svým obsahem odpovídá ustanovení citovaného článku I. § 75 zákona směnečného a šekového, neboť má veškeré zákonné náležitosti. Neexistují důvody k pochybnostem o její pravosti, nadto žalovaní na své námitce pravosti směnky nadále nesetřvali.

Žalobce, který předložil směnku, o jejíž pravosti není důvod pochybovat, svůj nárok prokázal dostatečně. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3964/2007 úspěšnému uplatnění práva na zaplacení směnky vůči přímému směnečnému dlužníkovi nebrání ani prokázané nepředložení směnky k placení. Námitka žalovaných, kteří oba jsou v pozici přímých dlužníků, že jim směnka nebyla nikdy předložena k placení, tak byla shledána nedůvodnou. K námitce žalovaných, kterou namítali pravost rubopisu směnky, je namístě uvést, že dle článku I. § 13 odst. 1 směnečného zákona je nutno indosament napsat na směnku nebo na list s ní spojený (přívěsek). Musí jej podepsat indosant. Dle článku I. § 16 odst. 1 první věty směnečného zákona o tom, kdo má směnku v rukou, platí, že je řádným majitelem, prokáže-li své právo nepřetržitou řadou indosamentů, a to i tehdy, je-li poslední z nich blankoindosamentem. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, pozbude-li někdo směnky jakýmkoliv způsobem, není nový majitel, který prokáže své právo způsobem uvedeným v odstavci 1, povinen směnku vydat, ledaže jí nabyl ve zlé víře nebo se při nabývání směnky provinil hrubou nedbalostí. Dle článku I. § 40 odst. 3 směnečného zákona, kdo platí při splatnosti, zprošťuje se svého závazku, nejedná-li podvodně nebo nelze-li mu přičíst hrubou nedbalost. Je povinen zkoumat správnost řady indosamentů, nikoliv však podpisy indosantů. Jak z uvedených ustanovení vyplývá, dlužníkovi směnky nepřísluší zkoumat oprávnění osob, které za indosanta směnku podepsali. Není tedy namístě prokazovat k námitce žalovaných, zda podpis za osobu, která směnku indosovala, byl učiněn oprávněnou osobou. Namítat materiální vadu podpisu, tj. vadu spočívající v tom, že podpis za právnickou osobu učinila osoba, která tím nebyla pověřena, tedy že podpis fyzické osoby je nepravý, může pouze ten, za koho byl podpis učiněn. Dlužníkovi ze směnky náleží ve smyslu článku I. § 16 odst. 1 a § 40 odst. 3 směnečného zákona pouze zkoumat, zda ve směnce, kterou majitel vůči dlužníkovi uplatňuje, je vyznačena nepřetržitá řada indosamentů, přičemž indosament může spočívat i v pouhém podpisu indosanta. Z uvedeného je zřejmé, že i kdyby za indosanta podepsala směnku neoprávněná osoba, nic to na závazku směnečného dlužníka nemění. Pokud žalovaní namítali, že žalobce neprokázal, zda remitent v době indosace existoval, bylo na žalovaných, aby prokázali, že tomu tak není, nelze přenášet důkazní břemeno na žalobce. Nadto svědeckou výpověď P. K. i tato skutečnost byla postavena najisto. Odkaz žalovaných na judikaturu Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3478/2007, dle které ve směnečných sporech nese žalobce důkazní břemeno ohledně prokázání pravosti podpisu žalovaného na směnce a dle názoru žalovaných tím spíše musí platit, že žalobce musí prokázat pravost rubopisu, není přiléhavý, dle názoru soudu nelze z uvedeného právního názoru Nejvyššího soudu dovodit možnost přenesení důkazního břemene na žalobce k prokázání pravosti rubopisu. Nadto tak, jak je výše uvedeno, žalovaným rovněž takováto námitka nesvědčí, pokud jim zákon umožňuje pouze prověřit, zda je na směnce vyznačena nepřetržitá řada indosamentů. K námitce žalovaných, že směnka je směnkou zajišťovací vystavenou za účelem zajištění dluhu 1. žalovaného vůči remitentovi ze smlouvy o úvěru ze dne 14. 12. 2011, přičemž tato smlouva je typově smlouvou o spotřebitelském úvěru dle zákona č. 145/2010 Sb. a žalovaným tak přísluší vznášet všechny kauzální námitky, které mohou uplatnit vůči remitentovi na základě zajištěného právního poměru bez nutnosti prokazovat na straně žalobce vědomé nabytí směnky na škodu žalovaných dle článku I. § 17 zákona směnečného a šekového, kdy žalovaní namítají, že došlo k zániku dluhu, který byl směnkou zajištěn, úvěrová tranše zajištěná uplatněnou směnkou byla zcela žalovanými splacena, úrok sjednaný ve smlouvě byl sjednán neplatně a ze strany žalovaných tedy bylo plněno pouze na jistinu, neboť na úrok ani být plněno nemohlo, soud po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaní neunesli důkazní břemeno k prokázání svého tvrzení o zajišťovacím charakteru vystavené směnky ve vztahu ke smlouvě o úvěru ze dne 14. 12. 2011. Z tohoto důvodu nemohly být shledány vznesené kauzální námitky spolu s námitkou žalovaných, že existuje rozpor mezi datem splatnosti úvěru poskytnutého na základě smlouvy, které je stanoveno na 31. 12. 2019, a datem splatnosti směnky, které je určeno na 31. 12. 2016, důvodnými. Zákon nerozlišuje jednotlivé druhy směnek. Pro výsledek řízení bylo určující, zda se žalovaným podaří unést důkazní břemeno ohledně namítaných skutečností, tj. prokáží-li, že skutečným důvodem vystavení směnky (kauzou směnky) bylo zajištění splacení poskytnuté tranše

úvěru dle úvěrové smlouvy ze dne 14. 12. 2011 a možnost poté žalovanými uplatňovat kauzální námitky. Pro vymezení okruhu kauzálních námitek, jež může dlužník použít na svoji obranu pro povinnost takovou směnku zaplatit, je zásadně určující právě ujednání účastníků směnečného vztahu vymezující funkční vztah směnky ke kauzálnímu poměru, tedy obsah uzavřené směnečné smlouvy. Žalovaní odkazovali na článek 3.2 předmětné smlouvy o úvěru, ve kterém je jako jedna z podmínek k poskytnutí úvěru uvedeno předložení směnky podepsané prvním žalovaným a avalované druhou žalovanou jako manželkou prvního žalovaného. Soud zohlednil obsah svědecké výpovědi P. K., kterou zcela jednoznačně je souvislost mezi úvěrovou smlouvou a smenkou popřena. Z této výpovědi poté vyplývá, že časová shoda mezi vystavením směnky dne 14.12.2011 a poskytnutím úvěrové tranše ve výši 1 450 000 Kč ve stejný den je pouze shodou okolností. Svědek jednoznačně vypověděl, že tam, kde se uzavírala smlouva, směnky použity nebyly, byly tam použity jiné formy zajištění. Proto soud žalovanými předložené smlouvy o zprostředkování ze dne 1. 1. 2014, memorandum o porozumění ze dne 10. 7. 2014, kupní smlouvu ze dne 8. 8. 2014, ke kterým žalovaní zdůrazňovali, že v žádné z těchto smluv není uvedeno, že by měly být v nich sjednané závazky zajištěny smenkami, nehodnotí jako důkaz svědčící nepřímou o tom, že předmětná směnka byla vystavena v souvislosti se smlouvou o úvěru ze dne 14.12.2011. Ve výpovědi svědka soud neshledává rozpory, nepovažuje jeho výpověď jako účelovou ani s ohledem na obchodní vztah se žalobcem v předcházející době. Svědek vypovídal po zákonném poučení o následcích křivé výpovědi. Žalovaní dovozují, že žalobce disponoval informacemi o dané záležitosti, věděl o souvislosti závazku ze smlouvy o úvěru s předmětnou smenkou i o skutečnosti, že byl závazek ze smlouvy splněn, a tedy předmětnou směnku nabyl ve zlém víře. Dle názoru soudu nelze bez dalšího takovýto závěr dovodit, nelze dovodit ani z předložené e-mailové korespondence ze dne 9.4.2013 a z výpovědi svědka nevyplyvá. Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaní neunesli důkazní břemeno k prokázání svého tvrzení o zajišťovacím charakteru předmětné směnky, jejíž kauzou je smlouva o úvěru ze dne 14. 12. 2011, soud se dále nezabýval právním hodnocením námitek žalovaných, že uvedená smlouva o úvěru je smlouvou spotřebitelskou, že prvním žalovaným byla uzavírána v pozici spotřebitele a žalovaným tak svědčí kauzální námitky, které zejména spočívaly v námitce zániku dluhu jeho splněním. Vznesenými kauzálními námitkami se soud nemohl zabývat i proto, že žalovaní neprokázali na straně žalobce vědomé nabytí směnky na jejich škodu. S ohledem na výše uvedené skutečnosti proto soud dospěl k závěru, že je namístě žalobnímu návrhu vyhovět, a to vůči oběma žalovaným, když druhá žalovaná se na uvedené směnce podepsala jako směnečný rukojmí. Směnečný rukojmí je samostatným dlužníkem a osoba avaláta jen určuje, jaká je směnečná kvalita jeho závazku, jaká je jeho výše a jaké je jeho postavení na směnce. Není dlužníkem akcesorickým k závazku určitého směnečného dlužníka, a to ani toho, za něhož se podepsal jako běžný ručitel a je dlužníkem samostatným, při postihu solidárním se všemi ostatními dlužníky. Žalovaným tak byla stanovena povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobci směnečný peníz včetně postižných nároků ve smyslu citovaného ustanovení článku I. § 48 zákona směnečného a šekového. Ke splnění povinnosti žalovaným byla stanovena běžná 3denní lhůta dle § 160 odst. 1, část věty před středníkem o. s. ř.

11. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobce byl ve věci plně úspěšný, má proto právo na plnou náhradu nákladů řízení ve výši 44.511,40 Kč představující zaplacený soudní poplatek ve výši 5 017 Kč dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, 6 úkonů právní služby po 5 140 Kč dle § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (1x převzetí právního zastoupení – příprava, 3 x účast při ústním jednání, 2x písemné vyjádření ve věci), 6 paušálních částek náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., včetně 21 % DPH z odměny za zastupování a z náhrad dle § 137 odst. 3 o. s. ř. I v tomto případě ke splnění povinnosti žalovaným byla stanovena běžná 3denní lhůta (§160 odst. 1, část věty před středníkem o. s. ř.), platební místo k rukám advokáta jim bylo stanoveno dle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat svého práva návrhem na soudní výkon rozhodnutí nebo podat exekuční návrh u exekutora.

Plzeň 23. května 2018

Mgr. Jaroslava Kočandrlová, v.r.
samosoudkyně